Duration: 3 Hrs. **Maximum Marks: 100**

Please check whether you have got the right Question Paper

N. B:

1. **Figures in brackets** to the right indicate **full marks** allotted to the question.
2. **Working notes** should form **part of your answers**.
3. **All** questions are compulsory, although, there are **internal options**.
4. Use of **simple calculator** is **allowed**.

Q.1 (A) Fill in the blanks choosing the correct alternative (Any Ten) (10)

1. __________is a statement sent by the consignor to the consignee showing the details of goods sent on Consignment. (Pro-forma invoice/ Account sale/Invoice)
2. Bills Receivables dishonored are recorded on ____________side of Debtors account. (Debit/ Credit/Asset)
3. Goods sent on Consignment account is closed by transferring balance to _________ account of consignor. (Consignment Account/Goods Account/Trading Account)
4. Opening stock reserve is ________to branch A/c in Branch Debtors Method. (Added/Debited/Credited)
5. ________ is prepared in single entry to find out credit purchases. (Debtors Account/ Cash and Bank Account/Creditors Account)
6. Cash remitted by Head office to branch is ___________ to Branch A/c in head office books under Branch Debtors method. (Debited/Credited/Added)
7. Fire insurance covers a risk due to__________. (Fire /Flood/Earthquake).
8. Actual loss of stock due to Fire = Stock on the date of fire less______________. (Insurance premium/Salvage/Compensation)
9. Memorandum Trading Account is prepared to find ___________ (Closing stock on the date of fire /Gross profit on the date of fire/Salvage on the date of fire)
10. If Del Credere commission is paid to consignee bad debts loss is assumed by _________. (Consignee/Consignor/Customer)
11. In calculating Fire Insurance claims undervaluation of stock needs to be brought to _________. (Market Price/Cost Price/Undervalued Price.)
12. Goods which are slow moving are called as _____ (Abnormal goods/Salvage/Claim)

Q.1 (B) State whether following statements are true or false (Any Ten) (10)

1. If gross profit is 20% of sales that means it is 25% of cost.
2. Purchase Return is debited to creditors Account.
3. Consignee prepares consignment Account.
4. Debtors Account shows opening balance to the debit side of Debtors Account.
5. To find credit sales, head office prepares Debtors Account.
6. Bills Receivable dishonored are credited to Creditors Accounts.
7. Payment to Creditors can be ascertained from cash / Bank Account.

TURN OVER

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

8. Average clause is applicable in case of underinsurance.
9. Stock on consignment belongs to the consignor.
10. Account sale is sent by the consignor to the consignee.
11. In Statement of Affairs method of single entry, complete records are converted into incomplete records.
12. Insurer gets compensation less than the amount of policy, in case of full insurance.

Q.2. Mr. Roy supplies you the following information: **(15)**

Particulars	**01.04.2017**	**31.03.2018**
Sundry Debtors	90,000	1,05,000
Stock	75,000	85,000
Sundry Creditors	55,000	60,000
Furniture	20,000	?
Machinery	1,75,000	?

Summary of cash transactions for the year ended 31st March, 2018:

Receipts	**₹**	**Payments**	**₹**
Opening Balance	5,000	Creditors	1,75,000
Cash Sales	55,000	Wages	80,000
Received from Debtors	3,90,000	Salaries	75,000
Loan from Joy	50,000	Expenses	30,000
		Drawings	45,000
		Personal Income Tax	15,000
		Machinery Purchased(on 1.4.2017)	50,000
		Closing Balance	30,000
	5,00,000		5,00,000

Additional Information:

Discount Allowed were ₹ 6,000 and Discount Received ₹ 5,000. Bad Debts written off were ₹ 4,000. Depreciation is to be provided on Furniture @ 5% p.a. and on Machinery @ 10% p.a. Expenses include payment of ₹ 1,000 which relates to April, 2018.

Prepare Trading and Profit & Loss Account of Mr. Roy for the year ended 31st March, 2018 and Balance Sheet as on that date.

OR

Q.2. Mr. Omkar, a retailer of Mumbai, submits his financial position as on 31st March, 2017 and 31st March 2018 as under: **(15)**

Particulars	**31.03.2017**	**31.03.2018**
Plant & Machinery	1,00,000	?
Stock (at cost)	76,500	80,000
Debtors	1,43,500	1,40,000
Cash at Bank	44,000	?
Creditors	60,000	70,000
Loan from Vijay	40,000	?

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

During the year ended 31st March, 2018; Mr. Omkar:

a) Received from debtors ₹ 3,03,500.
b) Paid ₹ 2,33,500 to creditors for goods.
c) Repaid ₹ 10,000 of Vijay's Loan.
d) Purchased a computer for ₹ 14,000.
e) Withdrew ₹ 1,600 per month for domestic use.
f) Introduced additional capital of ₹6,000.
g) He sold goods only on credit.
h) He spent for business expenses ₹18,000.
i) Charge 20% Depreciate on Plant & Machinery and Computers.

Prepare Mr. Omkar's Final Accounts by showings all yours workings.

Q.3 Hero Motors consigned on 01/07/2017, 100 bicycles to Vastu Motors of Kolhapur to be sold on behalf of Hero Motors. The Cost of each bicycle was ₹1,500. Hero Motors incurred ₹1,000 on freights and insurance. Vastu Motors received the consignment on 14/07/2017 and accepted a three months bill drawn upon by Hero Motors for ₹50,000. Vastu Motors paid ₹4,000 as rent and ₹2,500 as insurance and by 31/12/2017 had sold 80 bicycles at ₹2,500 each. Vastu Motors is entitled to total commission of 5 per cent on sales including a del-credere commission of 1%. Vastu Motors sold 20 bicycles on credit and was not able to recover sales proceeds of 5 bicycles because of insolvency of the debtor. **(15)**

Prepare Consignment Account and Consignee's Account in the books of Hero Motors.

OR

Q.3. Following information is available from the books of Sunny Pharmaceuticals Ltd for its branch at Bangalore for the year ended 31st March 2018. The head office invoices goods to the Branch at 25% on Invoice Price. **You are required to prepare Bangalore Branch A/c in the books of Sunny Pharmaceuticals Ltd using Branch Debtors Method. Also prepare Total Debtors Account to support your answer.** **(15)**

Particulars	₹
Balance as on 1-4-2017	
Branch Debtors	55,000
Stock at Invoice price	75,000
Cash- in –hand	10,000
Office furniture (Depreciated @10 % pa)	10,000
Balance as on 31-3-2018	
- Branch Debtors	?

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

- Cash	12,000
- Stock at Invoice Price	1,25,000
- Office Furniture	?
Transactions during 2017-18	
Goods sent by H.O. at Invoice Price	2,25,000
Total Sales	2,10,500
Cash Sales	1,35,000
Cash received from debtors	55,000
Discount allowed	1,500
Bad debts	1,000
Goods returned by debtors	3,000
Goods returned by Branch to H.O (Invoice Price)	5,000
Cash received from HO for Branch Expenses :	
- Salary	12,000
-Rent and Taxes	8,000
- Sundry Expenses	15,000

Q.4 Following are the details of Mysore Branch of Majestic Trading Company for the financial year 2017-18. **(15)**

	01/04/2017 ₹	**31/03/2018** ₹
Balances		
Stocks	62,000	42,000
Debtors	56,000	61,200
Cash	1,600	1,000
Transaction during the year 2017-18		
Goods sent to Branch	2,28,000	
Sales on Credit	?	
Sales for Cash	1,60,000	
Goods Returned by customers to Branch	6,000	
Goods Returned to Head Office (by branch)	7,000	
Cash Received from Debtors	1,26,000	
Expenses paid at Branch :-		
- Salaries	26,000	
- Commission	15,000	
- Rent and Taxes	15,500	
Discount to customers	2,000	
Bad Debts	800	

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

Using the information given, **draw up the following accounts in the books of Majestic Trading Company for the financial year 2017-18 using Stock and Debtors Method:**

1. **Mysore Branch stock account**
2. **Mysore Branch debtors Account**
3. **Mysore Branch Expenses Account**
4. **Mysore Branch Cash Account and**
5. **Mysore Branch P&L Account.**

OR

Q.4. On 31st July 2017, A major fire broke in the premises of M/s Shalimar International destroying stock of goods available with them. Stock having cost worth ₹5,000 could be salvaged. The Insurance policy was for ₹ 25,000. **(15)**

Following information was obtained from the books of Accounts saved.

Particulars	**Rs.**
a. Balances as per the last Balance sheet as on 31st March 2017:	
Stock	55,000
Creditors	12,000
Debtors	20,000
b. Transactions between 1.4.2017 and 31.07.2017.	
Payment to Creditors	42,000
Receipts from Debtors	60,000
Returns inward	5,000
Returns Outward	6,000
Cash Sales	55,000
Unpaid Creditors as on 31st July 2017	40,000
Unpaid Debtors as on 31st July , 2017	55,000

All Sales are made at a profit of 33.33 % on Selling Price. **You are required to draw up a statement showing claim to be submitted to the Insurance Company.**

Q.5. Goods costing ₹ 45,000 were invoiced by Mr. Amarendra of Aurangabad to Mr. Charul of Chandigarh. ₹ 28,125 is received as advance from Charul. Charul is to get 5 per cent commission on sales and 2½ per cent del-credere commission. Eighty per cent of the goods were sold for ₹57,000. Expenses of the Consignor were ₹3,000 and of Consignee ₹1,500; ₹300 proved bad. The account was settled by cash payment. **(15)**

Prepare Consignment Account and Consignee's Account in the books of Mr. Amarendra.

OR

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

Q.5 On 5th June 2017 there was a devastating Fire in the godown of Welspun Ltd. **(15)**
Following details were available from the books that were saved.

Particulars	₹
Stock on 1.4.2016	75,000
Purchases from 1.4.2016 to 31.3.2017	2,30,000
Purchases from 1.4.2017 to 5.06.2017	23,000
Sales from 1.4.2016 to 31.3.2017	3,60,000
Sales from 1.4.2017 to 5.06.2017	36,000
Stock on 31.3.2017	60,000
Wages from 1.4.2016 to 31.3.2017	21,400
Wages from 1.4.2017 to 5.06.2017	5,200

The salvage amounted to ₹ 3,200. Company spent ₹ 1,640 as firefighting Expenses. The sum assured by Insurance Company was ₹ 60,000. The Policy bears an Average Clause. **You are required to compute the claim to be filed with the Insurance Company.**

Q6 A) What is single entry system? Enumerate the steps in finalizing accounts in conversion method of single entry. **(10)**

Q 6 B) State the Accounting Methods of Dependent Branches. **(10)**

OR

Q 6 Write short notes on any four of the following: (Any FOUR) **(20)**

1. Calculation of Fire Insurance Claims.
2. Proforma Invoice in consignment.
3. Goods invoiced to branches at higher price.
4. Debtors and Bills Receivables Account.
5. Consignment Account.
6. Stock Debtors Method of Branch Accounts.

****

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

(मराठी रुपांतर) **(एकूण गुण : १००)**
(३ तास)

सूचना: (१) **उजवी**कडील कंसातील **आकडे पूर्ण गुण** दर्शवितात.
(२) **कार्यनोंदी** या मुख्य उत्तराचा **अविभाज्य भाग** समजावा.
(३) **सर्व** सहा प्रश्न **अनिवार्य** आहेत. पण **अंतर्गत पर्याय** आहेत.
(४) **साधे गणकयंत्र** वापरण्यास **मुभा** आहे.
(५) या **मराठी रुपांतरात** कोणतीही शंका असल्यास **मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका ग्राह्य** धरावी.

१. (अ) रिक्त स्थानी कंसातील योग्य पर्याय भरा **(कोणतेही दहा)** : **१०**

१) ----- पाठवून कंझाइनर अडत्याला पाठवलेल्या मालाच्या संदर्भातील तपशील कळवतो. (प्रोफॉर्म पावती / अकाउंट सेल / पक्की पावती)

२) प्राप्त हुंडीचा अनादर झाल्यास तीची रक्कम ऋणको खात्याच्या ----- केली जाते. (नावे / जमा / मालमत्ता)

३) ‘कंझाइनमेन्ट माल पाठविला खाते’ मधील बाकी ही ----- खाते वर्ग केली जाते. (कंझाइनमेन्ट खाते / माल खाते / व्यापारी खाते)

४) शाखा लेखा प्रणालीत आंरभीच्या मालसाठ्यावरील राखीव निधी हा शाखा खात्याच्या ----- दाखवला जातो. (वाढवून / नावे बाजूस / जमा बाजूस)

५) एकेरी नोंद प्रणालीत ----- खाते तयार करुन उधारीची खरेदी शोधली जाते. (ऋणको खाते / धनको खाते / कॅश व बँक खाते)

६) मुख्य कचेरीने शाखेला पाठवलेली रोख रक्कम ही मुख्य कचेरीच्या शाखा खात्यात ----- दाखविली जाते. (नावे / जमा / वाढवून)

७) आग विमा अंतर्गत ----- होणाऱ्या धोक्याचा विमा होतो. (पूरामुळे / भूकंपामुळे / आगीमुळे)

८) अग्निमुळे झालेले प्रत्यक्ष मालसाठयाचे नुकसान = आग लागलेल्या दिवसाचा मालसाठा (-) ----- (विमा हप्ता / साल्वेज / नुकसान भरपाई)

९) टिपण व्यापारी खाते ----- काढण्यासाठी बनवले जाते. (आगीच्या दिवसाचा प्रत्यक्ष मालसाठा / ढोबळ नफा / आगीच्या दिवसाचा साल्वेज)

१०) जेव्हा डेल क्रेडिअर दलाली अडत्याला दिली जाते तेव्हा ----- बुडीत येणी सहन करतो. (अडता / कंझाइनर / ग्राहक)

११) आगविमाअंतर्गत नुकसान भरपाई काढतांना मालसाठ्याची कमी केलेली किंमत परत ----- आणून ठेवतात.

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

(बाजार भावाला / मूळ किंमतीला / कमी केलेल्या किंमतीला)

१२) मंदगतीने विक्री होणाऱ्या मालाला ----- म्हणतात.
(असाधारण माल / साल्वेज / नुकसान भरपाई)

(ब) खालील विधाने सत्य वा असत्य ते सांगा **(कोणतेही दहा)** : १०

१) विक्रीवरील २०% ढोबळ नफा हा विक्रीच्या मूळ किमतीच्या २५% असतो.

२) विक्री परतावा धनको खात्याच्या नावे बाजूस असतो.

३) अडता कंझाइनमेन्ट खाते बनवतो.

४) ऋणको खात्याच्या नावे बाजूस ऋणको खात्याची आरंभीची शिल्लक दाखविली जाते.

५) उधारीची विक्री शोधण्यासाठी मुख्यालय ऋणको खाते बनवते.

६) अनादर झालेल्या प्राप्त हुंडीची किंमत धनको खात्याच्या जमा बाजूस दाखवली जाते.

७) धनकोना अदा करण्यात आलेली रक्कम काढण्यासाठी रोख / बँक खाते बनवले जाते.

८) कमी विमा अंतर्गत काढलेला नुकसान भरपाई दावा सरासरी कलम वापरुन काढला जातो.

९) कंझाइनमेन्टचा मालसाठा कंझाइनरचा (प्रेषकाचा) असतो.

१०) 'अकाउंट सेल' कंझाइनर अडत्याला पाठवतो.

११) एकल नोंद प्रणालीत पूर्ण रेकार्ड अपूर्ण रेकार्डमध्ये परिवर्तीत करतात.

१२) पूर्ण विमा घेतला असेल तर विमाधारकाला पॉलिसीच्या रकमेपेक्षा कमी नुकसान भरपाई मिळते.

२. श्री. रॉय यांनी खालील माहिती पुरविली आहे : १५

तपशील	०१.०४.२०१७	३१.०३.२०१८
ऋणको	९०,०००	१,०५,०००
मालसाठा	७५,०००	८५,०००
धनको	५५,०००	६०,०००
फर्निचर	२०,०००	?
सयंत्रे	१,७५,०००	?

३१ मार्च, २०१८ अखेरचा रोख व्यवहाराचा सारांश

जमा	₹	अदा	₹
आरंभीची शिल्लक	५,०००	धनको	१,७५,०००
रोख विक्री	५५,०००	मजुरी	८०,०००
ऋणको कडून मिळाले	३,९०,०००	वेतन	७५,०००

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

जॉय कडून कर्ज घेतले	५०,०००	खर्च	३०,०००
		उचल	४५,०००
		वैयक्तिक उत्पन्न कर	१५,०००
		सयंत्रे खरेदी (०१.०४.२०१७)	५०,०००
		अखेर शिल्लक	३०,०००
एकूण	**५,००,०००**	**एकूण**	**५,००,०००**

इतर माहिती :

व्यापारी सुट दिली ₹६,००० व व्यापारी सुट मिळाली ₹५,०००.

बुडित येणे ₹४,००० इतके वर्ग केले. फर्निचर वर ५% प्रती वर्षाप्रमाणे व सयंत्रावर १०% प्रती वर्षाप्रमाणे घसारा आकारण्यात यावा. अदा खर्चामध्ये ₹१,००० इतका खर्च हा माहे एप्रिल २०१८ च्या संदर्भातील आहे.

श्री. रॉय यांचे दि. ३१ मार्च, २०१८ रोजी संपता आर्थिक वर्षाकरीता व्यापारी पत्रक, नफा-तोटा पत्रक आणि ताळेबंद तयार करा.

किंवा

२. श्री. ओमकार हे मुंबईचे किरकोळ व्यापारी आहेत. त्यांची आर्थिक स्थिति ३१ मार्च, २०१७ व ३१ मार्च, २०१८ रोजी खालीलप्रमाणे आहे. **१५**

तपशील	३१.०३.२०१७	३१.०३.२०१८
यंत्र व सयंत्रे	१,००,०००	?
मालसाठा (मुळ किंमत)	७६,५००	८०,०००
ऋणको	१,४३,५००	१,४०,०००
बँकेतील शिल्लक	४४,०००	?
धनको	६०,०००	७०,०००
श्री विजय यांचेकडून कर्ज	४०,०००	?

३१ मार्च, २०१८ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात ओमकार यांनी पुढील व्यवहार केले.

(१) ऋणको कडून ₹ ३,०३,५०० मिळाले.

(२) धनकोना मालाच्या मोबदल्यात ₹ २,३३,५०० इतके अदा केले.

(३) श्री. विजय यांचे कर्ज ₹ १०,००० इतके अदा केले.

(४) ₹ १४,००० चे संगणक खरेदी केले.

(५) ₹ १,६०० प्रती महा प्रमाणे घरखर्चासाठी रक्कम उचलली.

(६) ₹ ६,००० चे अधिकचे भांडवले गुंतविले.

(७) ते मालाची विक्री फक्त उधारीवर करतात.

(८) त्यांनी ₹ १८,००० इतके व्यवसाय खर्च केला.

(९) यंत्रे व सयंत्रे यांच्यावर २०% दराने घसारा अकारण्यात यावा.

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

श्री.ओंकार यांची आर्थिक पत्रके तयार करा.

३. हिरो मोटर्सने दि. १ जुलै, २०१७ रोजी १०० सायकली वास्तु मोटर्स कोल्हापूर यांना विकण्यासाठी पाठवल्या. प्रत्येक सायकलची किंमत ₹ १,५०० होती. हिरो मोटर्सने ₹ १,००० वाहतूक व विमा खर्चासाठी दिले. वास्तु मोटर्सला माल दि. १४.०७.२०१७ रोजी मिळाला व वास्तु मोटर्सने ₹ ४,००० भाड्यासाठी आणि ₹ २,५०० गोदाम विमासाठी खर्च केले. दि. ३१.१२.२०१७ रोजी ८० सायकली ₹२,५०० प्रमाणे विकल्या. **१५**

वास्तु मोटर्सने तीन महिने मुदतीची ₹ ५०,००० किंमतीची हुंडी मान्य केली.

वास्तु मोटार १% डेलक्रेडर दलाली सहित ५% एकूण दलालीसाठी पात्र आहेत. वास्तुमोटारने २० सायकली उधारीवर विकल्या. ऋणकोच्या दिवाळ खोरीमुळे ५ सायकलींची विक्री किंमत तो वसुल करु शकला नाही.

हिरो मोटर्स्च्या पुस्तकामध्ये खालील खाती तयार करा :

(१) कन्साइनमेंट खाते

(२) कन्साईनी खाते

किंवा

३. सनी फार्मा स्युटीकल यांच्या बँगलोर ब्रांचसंबंधीत पुस्तकातून ३१ मार्च, २०१८ रोजी खालील माहिती मिळाली. **१५**

मुख्य कार्यालय २५% इनवॉर्डस प्राईजच्या वाढीव दराने शाखेला माल पाठवते,,

सनी फार्मास्युटीकल यांच्या पुस्तकात बँगलोर शाखा खाते व ऋणको खाते बनवा.

शाखा ऋणको खाते पध्दत वापरा.

तपशील	₹
०१–०४–२०१७ रोजीचा शिलकी :	
शाखेचे ऋणको	५५,०००
मालसाठा (इनवॉइस प्राइज)	७५,०००
रोख रक्कम	१०,०००
कार्यालयीन फर्नीचर (१०% प्रतीवर्ष घसारा)	१०,०००
३१–०३–२०१८ रोजीची शिल्लक :	
– शाखेचे ऋणको	?
– पेटी रोख रक्कम	१२,०००
– मालसाठा (इनवॉइस प्राइज)	१,२५,०००
– कार्यालयीन फर्निचर	?
२०१७–१८ मधील व्यवहार :	
शाखेला पाठवलेला माल (इनवॉइस प्राइज)	२,२५,०००
एकूण विक्री	२,१०,५००
रोख विक्री	१,३५,०००

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

ऋणकोकडून रोख मिळाली	५५,०००
सूट दिली	१,५००
बुडीत खाते	१,०००
ऋणकोकडून माल परत झाला	३,०००
शाखेकडून मुख्य कार्यालयाला माल परत आला (इनवॉइज किंमत)	५,०००
– मुख्य कार्यालयाने अदा केलेला खर्च	
– वेतन	१२,०००
– भाडे व कर	८,०००
– किरकोळ खर्च	१५,०००

४. आर्थिक वर्ष २०१७–१८ साठी मॅजेस्टीक ट्रेडींग कंपनीच्या मैसूर शाखेचे तपशील खालीलप्रमाणे आहेत. **१५**

	०१/०४/२०१७	३१/०३/२०१८
शिलकी :		
मालसाठा	६२,०००	४२,०००
ऋणको	५६,०००	६१,२००
रोख रक्कम	१,६००	१,०००
२०१७–१८ मधील व्यवहार :		
शाखेला माल पाठवला	२,२८,०००	
उधारीवर विक्री	?	
रोख विक्री	१,६०,०००	
ग्राहकांनी माल शाखेला परत पाठवला	६,०००	
शाखेने मुख्य कार्यालयाला परत पाठवलेला माल	७,०००	
ऋणकोकडून कॅश मिळाली.	१,२६,०००	
शाखेला खर्चासाठी अदा केले :		
– पगार	२६,०००	
– दलाली	१५,०००	
– भाडे व कर	१५,५००	
ग्राहकांना सूट	२,०००	
बुडीत खाते	८००	

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

मालसाठा ऋणको पध्दत वापरुन आर्थिक वर्ष २०१७–१८ साठी खालील लेखासाठी बनवा मालसाठा

(१) मैसूर शाखा मालसाठा खाते.

(२) मैसूर शाखा ऋणको खाते.

(३) मैसूर शाखा खर्च खाते.

(४) मैसूर शाखा रोख खाते.

(५) मैसूर शाखा नफा नुकसान खाते.

किंवा

४. दि. ३१ जुलै, २०१७ रोजी लागलेल्या आगीने मेसर्स शालिमार इंटरनॅशनल यांचा मालसाठा भस्मसात झाला. ₹ ५,००० किंमतीचा मालसाठा बचावला. विमा पॉलीसी ₹२५,००० ची आहे. वाचलेल्या लेखापुस्तकातून खालील माहिती मिळाली : **१५**

तपशील	₹
अ) ३१ मार्च, २०१७ रोजीची शिल्लक	
मालसाठा	५५,०००
धनको	१२,०००
ऋणको	२०,०००
ब) ०१.०४.२०१७ ते ३१.०७.२०१७ मधील व्यवहार	
धनकोना अदा केले.	४२,०००
ऋणकोकडून आले	६०,०००
विक्री माल परतावा	५,०००
खरेदी माल परतावा	६,०००
रोख विक्री	५५,०००
३१ जुलै, २०१७ रोजीची धनकोंची शिल्लक	४०,०००
३० जुलै, २०१७ रोजीची ऋणकोची शिल्लक	५५,०००

सर्व विक्री, विक्री किमतीच्या ३३.३३% नफा दराने झाली.

तरी विमा कंपनीकडे नुकसान भरपाई दावा दाखल करण्यासाठीचे विवरणपत्र तयार करा.

५. औरंगाबादच्या अमरेंद्रने ते चंदिगडच्या चारुलला ₹४५,००० चा माल पाठविला. चारुल कडून त्याला ₹२८,१२५ ची आगाऊ रक्कम मिळाली. विक्रीवर ५% दलाली व २$^{1}/_{2}$% डेलक्रेडर दलाली चारुलला देण्याचे मान्य केले. ऐंशी टक्के माल हा ५७,००० रुपयाला विकला ₹ ३,००० कन्साईनरचा खर्च व ₹१,५०० कन्साईनीचा खर्च होता. तसेच ₹३०० बुडीत झाले. अखेरची शिल्लक रोख अदा करुन खाते बंद करण्यात आले. **१५**

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2

डी. अमरेंद्रच्या पुस्तकात कन्साईनमेंट आणि कन्साइनी खाते बनवा.

किंवा

५. ५ जून २०१७ रोजी वेलस्पन लिमिटेड यांच्या गोदामाला आग लागली. वाचलेल्या लेखापुस्तकांमधून खालील तपशील मिळाला. **१५**

तपशील	**₹**
०१.०४.२०१६ रोजीचा मालसाठा	७५,०००
०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७ मधील खरेदी	२,३०,०००
०१.०४.२०१७ ते ०५.०६.२०१७ मधील खरेदी	२३,०००
०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७ मधील विक्री	३,६०,०००
०१.०४.२०१७ ते ०५.०६.२०१७ मधील विक्री	३६,०००
३१.०३.२०१७ रोजीचा मालसाठा	६०,०००
०१.०४.२०१६ ते ३१.०३.२०१७ मधील मजूरी	२१,४००
०१.०४.२०१७ ते ०५.०६.२०१७ मधील मजूरी	५,२००

आगीतून वाचलेल्या मालाची किंमत ₹ ३२००, आगबचाव कार्यासाठी वापरलेल्या सामुग्रीचा खर्च ₹१,६४०, विमा कंपनीने ठरवलेली पॉलिसी किंमत ६०,०००, पॉलिसीमध्ये सरासरी कलम आहे. तरी विमा कंपनीकडे नुकसान भरपाईचा दावा दाखल करण्यासाठीचे विवरणपत्र तयार करा.

६. अ) एकेरी नोंद प्रणाली म्हणजे काय? एकेरी नोंद प्रणालीच्या परिवर्तीत पध्दतीच्या स्टेप्स विशद करा (कनवर्जन पध्दत). **१०**

ब) अवलंबित शाखेच्या लेखापध्दतीच्या प्रणाली विशद करा. (डिपेंडंट) **१०**

किंवा

६. संक्षिप्त टिपा लिहा **(कोणत्याही चार)** : २०

१) आगीचा नुकसान भरपाई दावा.

२) कंझाईनमेन्ट मधील प्रोफॉर्मा पावती.

३) वाढीव किंमतीने शाखेला पाठवलेला माल.

४) ऋणको व हुंडी प्राप्त खाते.

५) कंझाइनमेन्ट खाते.

६) शाखा खात्यातील शाखा ऋणको खाते.

823882DC6969BD73E8DDAA7F6F4219F2